

РЕШЕНИЕ

№ 282

гр. Г. О. , 06.07.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – Г. О., II СЪСТАВ в публично заседание на пети юли,
през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Емануел В. Вардаров

при участието на секретаря Мариянка Г. Къцаркова
като разгледа докладваното от Емануел В. Вардаров Гражданско дело №
20214120100186 по описа за 2021 година

Иск с правно основание чл.127а от СК ввр. чл.45 от ЗБЛД.

Ищцата М. Б. М.(чрез адв.М.А..П.) твърди в исковата молба, че с В. Б. Д. са живели на семейни начала, като същите са родители на М.В. Д. с ЕГН****. От преди две години родителите живеят разделени, като непосредствените грижи за отглеждането и възпитанието на детето падат изцяло върху майката. Твърди се, че съществуват неразбирателства между родителите, независимо, че бащата е подписал нотариално заверена декларация за съгласие за пътуване в чужбина многократно. Същият категорично отказвал да даде такова за снабдяване на детето с международен паспорт, което е пречка то да бъде отведено на кратка екскурзия или почивка в съседни държави и такива от Европейския съюз, да гостува на близки и роднини живущи там. Допълнителна пречка бил и фактът, че бащата дългосрочно живее и пребивава във Ф.Р.Германия. За да може детето при определени обстоятелства да напусне страната, същото следва да притежава издаден от компетентния орган паспорт. Майката не можела да остави детето само и да осъществява такива пътувания. При това положение, доколкото бащата не желаел да прояви активност и между родителите имало разногласие по този въпрос, което те не могат да преодолеят, в интерес на детето било да се снабди с паспорт за задгранично пътуване. Възможността за издаване на задграничен паспорт на дете и за пътуване извън страната не зависи от упражняването на родителските права и за целта е необходимо съгласието на двамата родители, уредено в чл.127а от СК и чл.76 от ЗБЛД, като се изисквало общото съгласие за решаване на въпросите, свързани с пътуването на детето в чужбина и издаването на необходимите му лични документи. Детето има право на свободно придвижване, в т.ч. да пътува в чужбина, но докато не навърши пълнолетие то не може да упражнява това право нито само, нито със съдействието на само единия от родителите. Видно от чл.33 ал.1 от ЗБЛД издаването на паспорт е необходима предпоставка за упражняване на признатото от закона право на детето да пътува извън страната. Според чл.38 ал.1 т.3 от ЗБЛД за преминаване на държавната граница и пребиваване в чужбина на лица, които пътуват в чужбина от МВР се издава паспорт. Съгласно разпоредбата на чл.45 ал.1 от ЗБЛД заявлението за издаване

на паспорт или заместващ го документ на малолетни и непълнолетни и на поставени под запрещение лица се подава лично и от техните родители, настойници или попечители. Когато поради отсъствие, неизвестно местопребиваване или друга причина единият родител не е дал съгласието си, се изисква препис от влязло в сила съдебно решение по чл.127а от СК. Поведението на бащата преценено в контекста на чл.17 от СК, можело да се определи и като отказ да даде съдействие спрямо грижите за детето си чрез несъгласието за издаване на документ за излизане от страната. Липсата на съгласие от страна на бащата за задгранични пътувания на детето, ограничава правото на детето на свободно придвижване, предвидено и в чл.35 от Конституцията на Р.България. Ищцата имала осигурена работа и жилище и нямала намерение да емигрира или да извежда детето от страната дългосрочно. Родителите, братът и сестрите и живеели във Ф.Р.Германия от много години, като майката имала желание да ги посещава ведно с детето, за да се опознаят и да поддържат близки отношения като нейни най-близки роднини. Моли съда да постанови решение, с което да бъде дадено разрешение на майката М. Б. М. издаде задграничен паспорт или друг заместващ го документ на малолетния М.В. Д., без да се иска писменото съгласие на бащата В. Б. Д..

Ответникът В. Б. Д., редовно призован, не депозира отговор на исковата молба, не се явява в съдебно заседание и не взема становище по предявения иск.

Съдът, след като взе предвид становищата на страните и прецени събраните по делото доказателства, съобразно разпоредбите на ГПК, приема за установено следното:

М. Б. М. с В. Б. Д. са живели на семейни начала, като същите са родители на М.В. Д. - роден на ****. във Ф.Р.Германия, с ЕГН****. Първоначално родителите са съжителствали заедно на семейни начала като периодично майката е напускала с малолетното дете семейната среда на бащата, който не е бил съпричастен към отглеждането на М..

След завръщането в Р.България, М. Б. М. и детето М. заживяват в къщата на нейните родители с местонахождение: гр.С. ул.,****“№4. Към днешна дата съжителства на семейни начала с лицето Костадин Петров Костадинов на адрес: гр.Г.О. ул.“*****“№26.

М. Б. М. е в трудови правоотношения, считано от 30.12.2020г. с фирма „*****“ЕООД с.П. Общ.Г.О. на длъжност: „продавач – консултант“ и с трудовото възнаграждение е в размер на минималната работна заплата определена за страната. От Д“СП“ гр.С. за детето получава месечна социална помощ по чл.7 ал.1 от ЗСПД за периода: 01.03.2020г.-28.02.2021г. в размер на 40.00лв. Консултирана е относно нормативната уредба и подпомагането от Д“СП“ гр.Г.О.. Бащата Д. е превеждал за детето до настоящия момент четири пъти чрез Western Union, суми от по 50€. М. Б. М. получава помощ и подкрепа от своите родители, които работят зад граница и от съжителя си Костадинов, който е в трудови правоотношения с траурна агенция „Тодис“ гр.Г.О.(договорена работна заплата в размер на 800.00лв.).

По делото е депозирал социален доклад по реда на чл.21 ввр. чл.15 ал.6 от ЗЗДетето относно положението на детето М.В. Д.. Основните грижи до настоящия момент за малолетното дете се полагат от майката М. Б. М., като бащата В.Д. не бил ограничаван за контакти с детето М., но рядко го търсел(бащата и детето не общували чрез Internet-връзка, поради факта че той е блокирал достъпа на майката в социалните мрежи). Помощ в отглеждането майката получавала от своите родители Б. и Т.Т., които също живеят и работят във Ф.Р.Германия, както и от съжителя си

К.К.. Проучването констатира, че за малолетното дете са осигурени базисните нужди и потребности. Спрямо детето адекватно се задоволявали основните потребности, осигурени са дрехи и обувки съобразно пола, възрастта и сезона. Къщата, която обитават майката и детето е семейна собственост на родителите на съжителя К.К.. Поддържа се добра хигиенно-битова обстановка - има всичко необходимо за отглеждането на детето. Малолетното дете общува предимно с близките и роднините по майчина линия, които са в чужбина. Детето М. общува и играе с детето И.(дъщеря на съжителя К.К.), като с бащата не общува често. М.В. Д. е записан и редовно посещава ДГ „Божур“ гр.Г.О.. Записан е първи клас при СУ „*****“ гр.Г.О. за учебната 2021г./2022г., заедно с И.(дъщеря на съжителя К.К.).

По делото от страна на ищцата са ангажирани гласни доказателства. Св.К.П.К. (съжителстващ с М. Б. М.) потвърждава, че детето М. живее с него и майка си М.М.. От около две години родителите на детето не живеели заедно, като майката няколко пъти се опитвала да се свърже с бащата(живущ и работещ във Ф.Р.Германия) относно издаването на паспорт на детето. Майката М.М. имала пълномощно да изведе детето в чужбина, но не и за издаване на паспорт, или друг заместващ документ на детето. Майката правила опити да убеди майката на ответника да даде такова разрешение, но безуспешно. Твърди, че от страна на бащата, или неговите родители не е изявявано желание да помагат на майката за отглеждане на детето. Ако се даде разрешение детето можело да общува във Ф.Р.Германия освен с родителите на майка си, така също и с баща си. Показанията на свидетеля са в голяма степен едностранчиви, въпреки известната тенденциозност(през призмата на чл.172 от ГПК), у съдът констатира относимост на същите към предмета на делото.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Разпоредбата на чл.124 ал.1 от СК установява задължение за родителите да се грижат за детето си, като полагат ежедневни грижи както за физическото, така и за духовното му развитие. Съгласно чл.123 ал.1 от СК родителските права и задължения се упражняват от двамата родители, заедно и поотделно. При разногласие между тях, спорът се решава от районния съд след изслушване на родителите, а ако е необходимо, на детето. С този иск се цели да се разреши спор за конкретни права по отношение на детето, а не спор относно упражняването на родителските права цялостно. Според чл.127а от СК въпросите, свързани с пътуване на дете в чужбина и издаването на необходимите лични документи за това, се решават по общо съгласие на родителите, като при липса на съгласие спорът между тях се решава от районния съд по настоящия адрес на детето, като производството започва по молба на единия родител. В СК не съществува изискването родителските права да се упражняват единствено и само на територията на Р.България, нито има забрана родителя, на когото тези права са предоставени да живее и работи в друга държава.

Детето не следва родителя, комуто са възложени за упражняване родителските права. Този родител може да взема по отношение на детето самостоятелно само тези решения, които според закона не е необходимо да бъдат взети от двамата родители. Никой от родителите не може да вземе самостоятелно решенията за местоживеенето на детето, за издаване на задграничен паспорт и за извършването на пътувания с детето зад граница. Детето има право на свободно придвижване(в т.ч. да пътува в чужбина), но докато не навърши пълнолетие то не може да упражнява това право нито само, нито със съдействието на единия от родителите. Родителят, комуто родителските права не са възложени(респ. все още не са възложени) за упражняване, не е лишен от тях. Той

продължава да ги притежава, но непосредственото им упражняване е ограничено поради обстоятелството, че двамата родители живеят разделени. Като титуляр на родителските права той не е ограничен да преодолее разногласието с другия родител, като поиска заместване на неговото съгласие за промяна на местоживеенето на детето, за издаването на лични документи, както и на разрешение за пътувания в чужбина с цел да осъществява личните си отношения с детето в своя среда, да посещават заедно близки и роднини, да участва в обучения, екскурзии и др. (Решение №446/30.06.2010г. по гр.дело №4549/2008г. IV г.о. ВКС). Настоящият състав приема, че несъгласието на бащата необосновано ограничава правото на свободно придвижване на детето. Когато съдът разрешава въпроса за пътуването на дете в чужбина при разногласие на родителите, той се ръководи основно от интересите на детето.

В случая с чл.127а ал.2 от СК е визирана една конкретна хипотеза на разногласие относно пътуване на децата в чужбина и то във връзка със специфичните изисквания на специалния закон – чл.45 от ЗБЛД. Съгласно цитирания чл.45 от ЗБЛД, заявлението за издаване на паспорт или заместващ го документ на малолетни и непълнолетни и на поставени под запрещение лица се подава лично и от техните родители, настойници или попечители, които изразяват съгласието си за издаване на паспорт или на заместващ го документ в присъствието на длъжностно лице, като подписват заявлението, т.е. заявлението не може да бъде подадено при отсъствието на един от родителите, освен ако няма представено изрично пълномощно или влязло в сила съдебно разрешение за издаване на паспорт на лице, ненавършило 18 години, без съгласие на отсъстващия родител. В конкретния случай, липсва писмено съгласие на единия родител – бащата за издаване на задграничен паспорт. В случая не може да бъде постигнато такова съгласие между родителите. За предявяването на този иск не е необходимо конкретна причина и непосредствена необходимост детето да пътува в чужбина. Достатъчно е да е налице разногласие между родителите и невъзможност да се постигне такова, за да е налице правен интерес от сезирането на съда. Осъществяване на правото на свободно придвижване е регламентирано в Конституцията на Р.България. Съгласно чл.35 ал.1 от Конституцията на Р.България, всеки има право свободно да избира своето местожителство, да се придвижва по територията на страната и да напуска нейните предели, като това право може да се ограничава само със закон, за защита на националната сигурност, народното здраве и правата и свободите на други граждани. Всяко дете има право на свободно придвижване/чл.13 от Всеобщата декларация за правата на човека/, провъзгласена с Резолюция №217А/10.12.1948г. на Общото събрание на ООН(право на отход и почивка), чл.31 от Конвенцията за правата на детето, както и правото да обогатява своята култура, духовност и въобще да развива личността си/чл.29 от Конвенцията за правата на детето/, т.е. на право на познание/образование/ в най-широк смисъл на понятието. Разбира се упражняването на правото на свободно придвижване свързано с пътуване в чужбина не може да бъде упражнено самостоятелно, защото е ограничено от закона чрез изискването за родителска преценка и съгласие. Съгласно чл.10 ал.2 изр.ІІ от Конвенцията за правата на детето, правото на детето или на неговите родители да напускат която и да е страна подлежи само на тези ограничения, които са предписани от закона и които са необходими за защита на националната сигурност, обществения ред, общественото здраве или морал или правата и свободите на други лица, и които са съвместими с другите права, признати в тази Конвенция. Следва да се вземе предвид и разпоредбата на чл.24 ал.2 от Хартата на основните права на Европейския съюз, според която, при всички действия, които се предприемат от публичните власти или частни институции по отношение на децата, висшият интерес на детето трябва да бъде от първостепенно значение. Родителите, братът и сестрите на майката живеят и

работят във Ф.Р.Германия. В същата държава живее и работи бащата на детето. Доколкото до момента от страна на бащата не е било дадено съгласие за издаване на задграничен паспорт, то следва същото да бъде заместено по реда на чл.127а от СК. Това е така, защото според чл.33 ал.1 от ЗБЛД, издаването на паспорт е необходима предпоставка за упражняване на признатото от закона право на децата да пътува извън страната. Издаването на задграничен паспорт/или друг заместващ документ без съмнение е в интерес на детето и е съобразено с неговите нужди, поради което искането следва да бъде уважено. Според чл.36 ал.1 от ЗБЛД паспортите на българските граждани се издават със срок на валидност 5 или 10 години съгласно заявления от лицето срок, като на лицата до 18-годишна възраст се издават паспорти със срок на валидност 5 години.

Съгласно чл.127а ал.4 от СК съдът може да допусне предварително изпълнение на постановеното решение. Основанието по чл.127а ал.4 от СК за предварителното изпълнение е самостоятелно и различно от основанията по чл.242 ал.2 от ГПК. Предварително изпълнение на решението по чл.127а ал.4 от СК се допуска по преценка на съда и е приложимо за всяко едно решение, постановено по спор при разногласие между родители за пътуване на дете в чужбина, включително и за такова, което замества съгласието на родителя и разрешава на детето да пътува неограничено в чужбина в рамките на определения от съда срок. Така, следва да се допусне предварително изпълнение на решението в частта относно разрешението за издаване паспорт за пътуване в чужбина/или друг заместващ документ/ на детето.

Съгласно чл.78 ал.1 от ГПК заплатените от ищцата такси, разноски по производството и възнаграждение за адвокат се заплащат от ответника съразмерно с уважената част от иска. Следва да се отбележи, че решенията, постановени в производства по спорна съдебна администрация, имат за предмет промяна на граждански правоотношения на страните(напр. промяна на упражняването на родителските права по отношение на малолетни/непълнолетни деца, на тяхното местоживееие и на режима на личните отношения между родители и деца, промяна на ползването на собствен недвижим имот и др.), която обаче не произтича от упражняване на конкретно право, регламентирано от закона, а от разрешението, което съдът дава, за да уреди тези правоотношения, съгласно очертани от закона критерии и интереси въз основа на факти, преценявани по целесъобразност. Доколкото става въпрос за спорна съдебна администрация и въпросите, които следва да бъдат разрешени се отнасят за решаване от съда(настоящото производство е двустранно и спорно), въпросът за присъждане на разноските следва да се подчинява на общите правила за присъждане на разноски в исковото производство, като това важи за всички инстанции/Определение№162/02.04.2019г. по ч.гр.дело№2377/2018г. - IVг.о. ВКС; Определение№359/08.10.2019г. по гр.дело№2906/2019г. - IVг.о. ВКС; Определение№504/20.11.2019г. по ч.гр.дело№4300/2019г. – IIIг.о. ВКС/. Няма правна норма указваща на съда да не присъжда разноски между страните, още повече, че разпоредбата на чл.78 от ГПК е приложима, както в исковия процес, така и по отношение на особените съдебни производства. Разноските са направените от страните разходи по водене на делото, които съгласно разпоредбата на чл.71 ал.1 от ГПК са държавни такси и разходи за производството. Разноските за правна защита са разходи за производството и включват възнаграждението за един адвокат – чл.78 ал.1 от ГПК. Договорът за адвокатска услуга се сключва между клиент и адвокат, като писмената форма е за доказване. С него се удостоверява, както че разноските са заплатени, така и че само са договорени. От граматическото тълкуване на хипотезите, очертани в чл.78 от ГПК се извежда, че само заплатените от страната разноски подлежат на възмездяване.

Следователно процесуалният закон урежда единствено случаите, при които разноските са заплатени, а съдът следва да определи отговорността на страните за поемането им, което не противоречи на установеното с чл.36 ал.4 от ЗА. Съгласно т.1 от Тълкувателно решение №6/06.11.2013г. по тълк.дело №6/2012г. – ОСГТК ВКС, съдебни разноски за адвокатско възнаграждение се присъждат, когато страната е заплатила възнаграждението. В договора следва да е вписан начина на плащане – ако е по банков път, задължително се представят доказателства за това, а ако е в брой, то тогава вписването за направеното плащане в договора за правна помощ е достатъчно и има характера на разписка. В настоящия случай, разноските представляват заплатена ДТ по тарифата за ДТССГПК – 25.00лв.; разноски за призоваване на ответната страна – 20.00лв. и 200.00лв. - адвокатско възнаграждение(заплатено от ищцовата страна). В този смисъл, съгласно чл.78 ал.1 от ГПК, съдът следва да присъди в полза на ищеца сумата 245.00лв., която да бъде заплатена от ответната страна.

Водим от изложените съображения и на основание чл.258 и сл. от ГПК и чл.7 ал.2 от ГПК, съдът

РЕШИ:

ДАВА РАЗРЕШЕНИЕ да се издаде паспорт за пътуване в чужбина/или друг заместващ документ/ със срок на валидност 5 години на детето М.В. Д. – роден на ****. във Ф.Р.Германия, с ЕГН****, представляван от своята майка и законна представителка М. Б. М. с ЕГН***** – двамата с постоянен адрес: гр.Г.О. ул.“*****”№26, с настоящ адрес: гр.С. ул.“*****”№4, без да е необходимо съгласието на бащата В. Б. Д. с ЕГН***** , с постоянен и настоящ адрес: с.Б. Общ.С., с друг известен адрес: с.Г. Р. Общ.С.(чрез Г.П.), с адрес за призоваване : Федерална република Германия, Област Уелцен, провинция Долна Саксония, ****, ул. “*****”22(Deutschland, ****).

ОСЪЖДА В. Б. Д. с ЕГН***** , с постоянен и настоящ адрес: с.Б. Общ.С., с друг известен адрес: с.Г. Р. Общ.С.(чрез Г.П.), с адрес за призоваване: Федерална република Германия, Област Уелцен, провинция Долна Саксония, ****, ул. “*****”22(Deutschland, ****), ДА ЗАПЛАТИ на М. Б. М. с ЕГН***** , с постоянен адрес: гр.Г.О. ул.“*****”№26, с настоящ адрес: гр.С. ул.“*****”№4, сумата 245.00лв./двеста четиридесет и пет лева/, представляваща направените разноски по гр.дело №1715/2019г. на ГОРС.

ДОПУСКА предварително изпълнение на решението в частта относно: разрешението за издаване паспорт за пътуване в чужбина/или друг заместващ документ/ на детето.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Великотърновския окръжен съд в двуседмичен срок, считано от датата на получаване на съобщението, че е изготвено и обявено.

Препис от решението да се изпрати на страните.

Съдия при Районен съд – Г. О.: _____